

שב"ס אירגון כליאה לאומי

ועדת גורן

שב"ס

צה"ל

משטרה

ארגון כליאה
לאומי

ארגון בטחוני

ביטחון חברתי

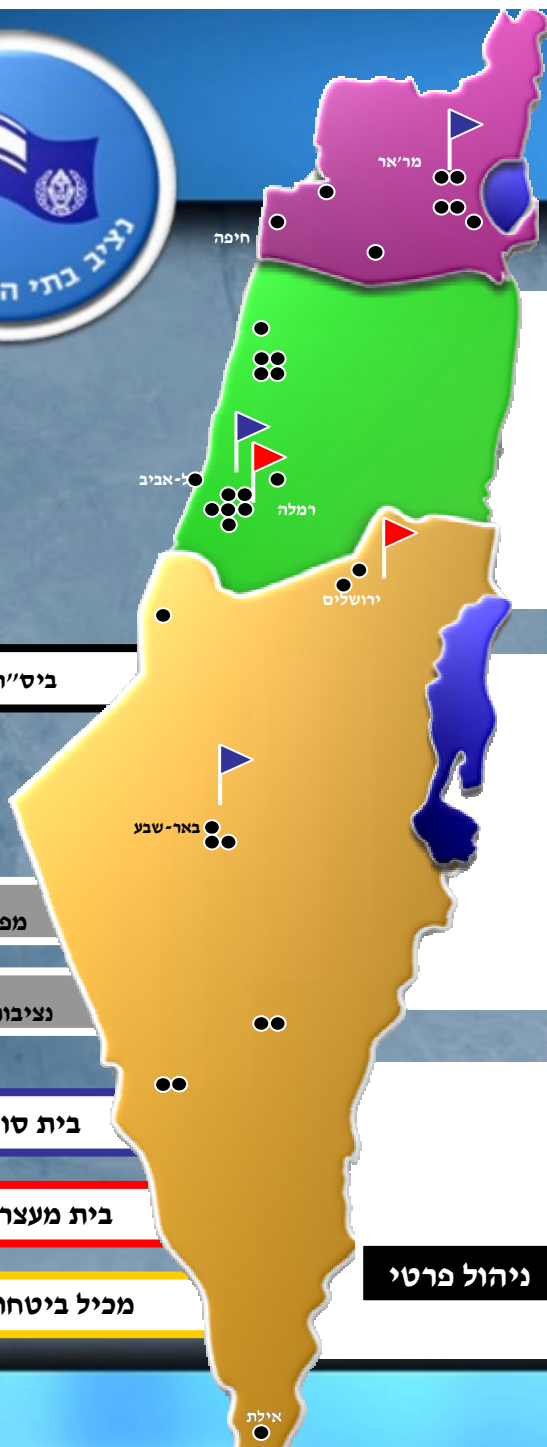
ביטחון לאומי

כריסת בתקני כליאה

(כיום)

ביס"ר עתידי לגובה

מפקדה מחוזית

נציבות רמלה/י-ם

בית סוהר

בית מעצר

מכיל ביטחוניים

חיפה

מר'אר

ל-אביב

רמלה

ירושלים

באר-שבע

אילת

דמון

מגידו

שיטה

חרמון

כרמל

קישון

גלבוע

צלמון

פ"ת

רימונים

הדרים

אופק

ת"א

מגן + ניצן

איילון

אשמורת

גבעון

נוה-תרצה

מעשיהו

השרון

אילת

ירושלים

סהרונים

אשל

עופר

דקל

נפחא

שקמה

רמון

קציעות

אוהלי קינדר

ניהול פרטי

מחוז צפון

מחוז מרכז

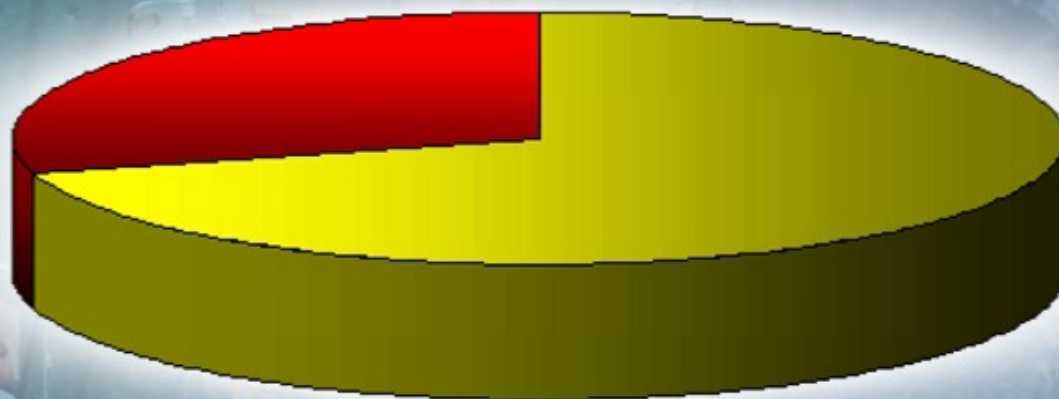
מחוז דרום

אסירים-נתונים כלליים

מצבת אסירים – 25,051

ביטחוניים
7,057

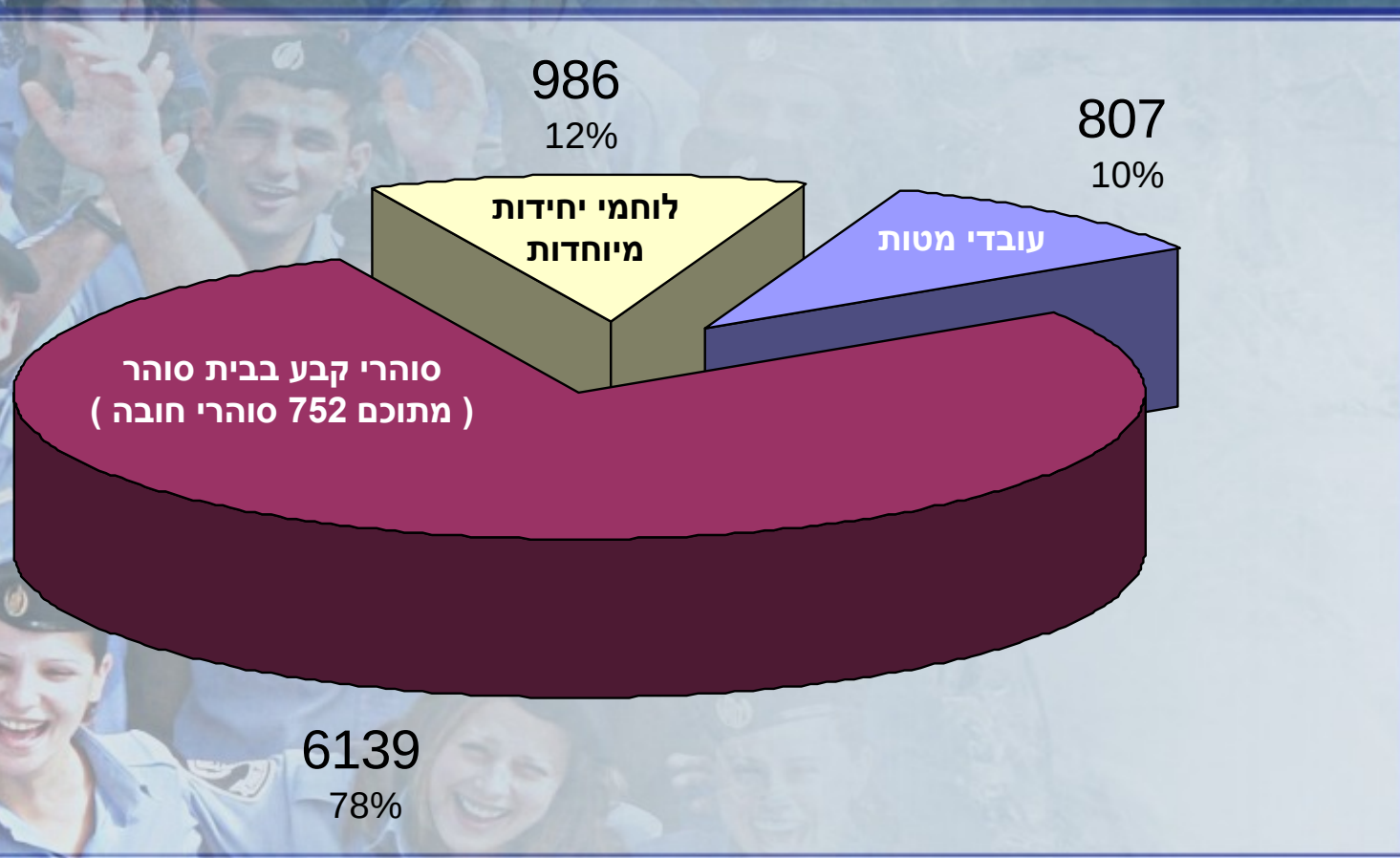
* פליינים
17,994

* כולל עובדי שירות, מסתננים ואיזוק אלקטרוני

סגל

סגל

תנאי הסף לגיוס קבע לשב"ס - רקע קרבי ורמת רובאות 05 לפחות .
לאור הדרישות המבצעיות מכלל סוהרי הביטחון בבתי הסוהר.

יחידת מילואים (ימ"ל) שב"ס - בה משרתים סוהרים שצה"ל מאשר
העברתם.
שירות מילואים של סוהר-אינו עולה על 14 יום בשנה ע"פ הוראות שמ"פ
צה"ל .

בעת חירום – סיכון ממשי לתקיפת אנשי סגל ולהתפרצויות אלימות .
הסוהרים עובדים במשמרות כפולות ובכוננות מתמדת .

זהות בין חייל, שוטר וסוהר בשונה מעובד מדינה

- ✓ סמכות שימוש בנשק .
- ✓ סמכויות עיכוב מעצר וחיפוש
- ✓ סמכות שימוש בכוח .
- ✓ חובות משמעת חמורות.
- ✓ עונשים משמעתיים לרבות ריתוק, מחבוש .
- ✓ אינו כפוף לחוק שעות עבודה ומנוחה .
- ✓ אינו מקבל תגמול נוסף על עבודה בשעות נוספות ובימי מנוחה.
- ✓ איסור התארגנות ואיסור שביתה
- ✓ אין יחסי עובד מעביד על פי חוק.

אירועי תקיפת סוהר

כלי נשק קר שמוכן ע"י האסירים בתוך מתקני הכליאה

סיכונים בעבודת הסוהר

- ✓ נמצא בחיכוך מתמיד עם אסירים ביטחוניים המהווים פוטנציאל פיגוע .
- ✓ נמצא בחיכוך מתמיד עם אוכלוסיית העבריינים הבכירה בישראל .
- ✓ סכנה לפגיעות ואיומים בבני משפחתו .
- ✓ רמת המתח והשחיקה שהסוהר מצוי בהן גבוהות בשל אופי עבודה רצופה, מתישה , מעיקה ומורכבת .
- ✓ סכנת הדבקות במחלות זיהומיות הנפוצות בקרב אסירים כאיידס, שחפת וצהבת.
- ✓ מחקרים בארה"ב קבעו כי תוחלת החיים של סוהרים נמוכה משל מגזרים אחרים (תוחלת חיים עד גיל 59 בקרב סוהרים לעומת 75 בכלל האוכלוסייה)

הבסיס החוקי-חוק השיקום

זכאותם של סוהרים להיכלל כזכאים לתגמולים מאגף השיקום:

- חוק שירות בתי הסוהר (נכים נספים) תשס"א-1980
- החוק השווה את מעמד הסוהר למעמד החייל והרחיב את הזכאות לתגמולים בשל נכות או מוות שאירעו כתוצאה ממחלה שלקה בה סוהר בעת שירותו.

זהות קיימת גם בתנאי השירות והשכר:

- על פי החלטת ממשלה ש/33- המשווה את תנאי השכר של סוהרים ושוטרים לשכר משרתי הקבע.

הרציונל - שוויון מלא בזכויות בין כלל המשרתים בכוחות הביטחון

נתוני הכרה בנכות

כיום מוכרים 1,234 סוהרים וגמלאי שב"ס בלבד כנכים ע"י האגף מהם 520 בלבד שדרגת נכותם מעל 19% נכות.

בשב"ס כיום כ- 2,500 מקבלי גמלה וכ-8,000 סוהרים פעילים (לרבות חובה) - אחוז הנכים המוכרים (בכל דרגות הנכות) הינו כ-10% בלבד.

41% מסך הכרות הנכות בסוהרים הינן בגין מחלות שהתפרצו או הוחמרו בשל תנאי העבודה הקשים והשוחקים בהם נתונים הסוהרים .

פאביוני השירות בשב"ס

עבודה במשמרות של 24 שעות, 7 ימים בשבוע 365 יום בשנה.

שירות שוחק, - דורש פעולות יומיומיות ושגרתיות, חוזרות ונשנות, שמטרתן שמירת הביטחון מניעת "הפתעות" וסיכול איומים מבעוד מועד.

חשיפה למחלות זיהומיות מדבקות ומחלות הנובעות מלחץ ומתח תמידיים

פאבייני השירות בשב"ס

סוגי הפגיעות - רב פגיעות סוהרי שב"ס פחות "הרואיות" מפגיעה בקרב או באימון אך הן נובעות באופן ישיר מהמשימה הביטחונית ומצורת ההפעלה הנדרשת לביצועה.

כאשר סוהר נפגע בכושר עבודתו, בשל פעילותו הביטחונית, זו לאורך השנים, כמוהו כחייל המצוי על משמרתו ולא כפקיד במשרד ממשלתי.

באבייני השירות בשב"ס

תמהיל כוח האדם

בצה"ל - מצויים בחזית הכוח הלוחם בעיקר חיילי החובה ומיעוט יחסי של קציני קבע בתפקידי פיקוד .
בשב"ס - עיקרו של הכוח הינו אנשי קבע המצויים בכל התפקידים .
סוהרי חובה משולבים בביצוע המטלות הביטחוניות
אך מבצעים בדיוק את אותן מטלות של עמיתיהם שבשירות קבע.

גילאי הסוהרים

גיל הפרישה בשב"ס גבוה משמעותית מהנהוג בצה"ל .
סוהר נדרש ע"פ חוק להמשיך ולשמור על רמת כושר מבצעי, ערנות והתמדה בתפקידו עד גיל 57 .
תנאי העבודה הקשים והמתח המתמיד נותנים את אותותיהם ככל שהגיל עולה .

**שב"ס חלק בלתי נפרד מכוחות הביטחון
כל החלטה שתקבע הועדה בעניין תגמולים
לכלל כוחות הביטחון -
חייבת לחול גם על סוהרי שב"ס**

סיכום

• שב"ס הינו אחד הגורמים המשמעותיים במעטפת הביטחונית והחברתית של ישראל ומאפשר את מימוש חוסנה של מדינת ישראל.

• סוהרי שב"ס עומדים באופן רציף למול סכנות לפגיעה ממשית המחייבת את המדינה לאפשר ביטחון תגמולי במצבי פגיעה שונים.

• תנאי העבודה והמתח בשב"ס הם ייחודיים ומייצרים רמת פגיעה תעסוקתית גבוהה.

• בשב"ס משרתים כ- 1000 תקני חובה. על סוהרי החובה חלים כללים זהים לצה"ל.

• הפרדה וניתוק סוהרי שב"ס מהכללים החלים על כוחות הביטחון האחרים יפגע באופן קשה במוטיבציית הגיוס, באיכות המתגייסים וברמת הביצועים של ארגון.

לחץ ובריאות סוהרים - במחקר

- **בריאות פיסיית ונפשית**
- **ישראל – סוהרי שב"ס** דיווחו על יותר סימפטומים קשורי לחץ לעומת אנשי המשטרה הכחולה (מלאך-פיינס וקין, 2003)
- **ארה"ב** - 3.5% סבלו ממחלות לב לעומת 1.4% בקרב שוטרים ו- 2.1% באוכלוסיה הכללית. 17% בקרו אצל רופא בשל לחץ לעומת 10% בקרב שוטרים ו- 9% באוכלוסיה הכללית (Cheek & Miller, 1983)
- במחקר השוואתי בקרב 26 מקצועות, סוהרים קיבלו ציונים נמוכים עבור בריאות פיסיית ופסיכולוגית (Cooper, Cartright, Taylor & Millet, 2005)
- **שבדיה** – סוהרים סבלו מרמות גבוהות יותר של לחץ דם גבוה ומחלות לב לעומת קבוצת הביקורת (Härenstam, Palm & Theorell, 1988; Härenstam, 1989)
- **ספרד** – סוהרים דיווחו על בריאות נפשית נמוכה יותר בהשוואה לאוכלוסיה הכללית (Ghaddar, Mateo & Sanchez, 2008)
- **תוחלת חיים**
- **ארה"ב** - תוחלת החיים של סוהרים עמדה על 59 שנים לעומת 75 באוכלוסייה הכללית (Cheek, 1984)
- במחקר אחר, תוחלת החיים של סוהרים נמצאה נמוכה יותר מזו של עובדים במקצועות אחרים (Woodruff, 1993)

